ЮВІЛЕЇ

Володимир Іванович Лупальцов

(до 80–річчя від дня народження)

Volodymyr Ivanovych Lupaltsov

(to the 80–th anniversary)

8 вересня 2019 р. виповнилося 80 років від дня народження та 55 років науково–педагогічної і практичної діяльності видатного українського хірурга, яскравого представника харківської хірургічної школи, завідувача кафедри хірургії №3 Харківського національного медичного університету, члена–кореспондента НАМН України, академіка АН вищої школи України, заслуженого діяча науки і техніки України, лауреата Державної премії України, почесного громадянина міста Харкова, доктора медичних наук професора Володимира Івановича Лупальцова.

В. І. Лупальцов народився у Харкові. У важкий воєнний час сім'я переїхала в с. Олексіївка Харківської області. Залишившись без батька, малий Володя пізнав ціну тяжкої сільської праці, допомагаючи матері по господарству. А після успішного закінчення Олексіївської середньої школи у 1957 р. почав свій трудовий шлях на Харківському тракторному заводі формувальником чавуноливарного цеху.

У 1958 р. В. І. Лупальцов вступив до Харківського медичного інституту. Був Ленінським стипендіатом, брав активну участь у суспільному житті молоді та роботі студентського наукового товариства, а вільний від навчання час присвячував спорту, зокрема вільній боротьбі. Після закінчення у 1964 р. Харківського медичного інституту за направленням три роки працював в Орельській дільничній лікарні Лозівського району Харківської області. Тут молодий хірург здобував досвід та вміння виконання оперативних втручань при невідкладних хірургічних захворюваннях органів черевної порожнини, гінекологічних захворюваннях, а також різноманітних травматичних пошкодженнях кістково–м'язової системи. Незважаючи на завантаженість, не обмежував себе тільки оперуванням, прагнув більш глибоких наукових знань щодо хірургічної патології та методів її оперативної корекції. З цією метою брав активну участь у виїзних засіданнях Харківського обласного хірургічного товариства.

Жага до знань і наукової діяльності, прагнення постійно підвищувати свій професійний рівень приводять В. І. Лупальцова в 1967 р. в аспірантуру Харківського науково–дослідного інституту загальної та невідкладної хірургії. Під керівництвом фундатора вітчизняної хірургії професора О.О. Шалімова у 1970 р. він захистив кандидатську дисертацію на тему: «Функціональний стан та шляхи корекції порушень зовнішнього дихання і гемодинаміки малого кола кровообігу в ранній стадії опікової хвороби». Це був перший крок на довгому науково–педагогічному і хірургічному шляху, позначеному невтомною і наполегливою дослідницькою працею, за успіхи в якій Володимир Іванович буде удостоєний звання академіка.

У 1970 р. В. І. Лупальцов був обраний на посаду асистента кафедри госпітальної хірургії Харківського медичного інституту. Працюючи на цій посаді впродовж шести років, він під керівництвом хірургів–новаторів О. О. Шалімова, В. Т. Зайцева опановував широкий діапазон оперативних втручань на органах черевної і грудної порожнин, судинах, при гнійних хірургічних захворюваннях. Плідну роботу в клініч-

ці Володимир Іванович поєднував з постійними самовдосконаленням і самоосвітою, активною суспільною діяльністю.

З 1976 по 1983 р. В. І. Лупальцов на посаді доцента кафедри госпітальної хірургії успішно проводить лікувально–консультативну роботу у відділенні патології печінки і підшлункової залози Харківського інституту загальної та невідкладної хірургії, яка була базою кафедри.

Потяг до нового та бажання з'ясувати причини незадовільних результатів лікування гострого панкреатиту спонукали Володимира Івановича до поглиблених наукових пошуків у цьому напрямку. Працюючи над цією проблематикою, він провів фундаментальне клініко–експериментальне дослідження з вивчення патогенетичної суті гострого панкреатиту, шляхів удосконалення методів його профілактики та лікування. Науковий пошук, аналітичне опрацювання накопиченого цікавого матеріалу та його новаторська інтерпретація отримали логічне завершення у вигляді оформлення та захисту у 1982 р. докторської дисертації на тему: «Гострий післяопераційний панкреатит». У цій роботі на великому клінічному матеріалі вперше були чітко сформульовані дані щодо клінічних проявів цього тяжкого ускладнення, запропоновані оригінальні методи його діагностики та лікування.

У 1983 р. В. І. Лупальцов очолив кафедру хірургічних хвороб Харківського медичного інституту, що розмістилася на базі 31–ї міської клінічної лікарні. Саме на цій посаді повністю розкрилися його найкращі риси хірурга, наставника, науковця, викладача. Завдяки блискучому таланту хірурга професор В. І. Лупальцов впровадив у клінічну практику органозберігаючі операції при виразковій хворобі шлунка та дванадцятипалої кишки, панкреатодуоденальні резекції, радикальні та реконструктивні втручання на жовчних протоках, стравоході, підшлунковій залозі, кишечнику. В клініці ним впроваджені мініінвазивні методи лікування захворювань органів черевної порожнини. Нині співробітники кафедри хірургії № 3 Харківського національного медичного університету продовжують науковий пошук, постійно розширюючи діапазон своїх наукових досліджень, гідно виконуючи практичні завдання з колективом хірургічної клініки.

Наукові дослідження В. І. Лупальцова мають прямий стосунок до проблем діагностики і лікування гострого панкреатиту та його ускладнень. За розробку питань, пов'язаних з гострим панкреатитом, й активне впровадження новітніх технологій у діагностику і лікування цього захворювання професорові В. І. Лупальцову разом з його колегами у 1989 р. була присуджена Державна премія УРСР в галузі науки і техніки. Монографія «Гострий післяопераційний панкреатит» (1988) стала настільною книгою хірургів.

У 1995 р. за значний особистий внесок у розвиток охорони здоров'я країни і високу професійну майстерність В. І. Лупальцову присвоєно почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки України». У 2001 р. В. І. Лупальцова обрано академіком Академії наук вищої освіти України, а у 2003 р. – членом–кореспондентом Національної академії медичних наук України.

В арсеналі вченого більш як 600 опублікованих наукових праць, у тому числі 11 монографій, 12 авторських свідоцтв і патентів. Під його керівництвом захищено 4 докторських та 11 кандидатських дисертацій. Ним написані розділи в монографіях «Невідкладна хірургія черевної порожнини» і «Клінічна фармакологія», видані навчальні посібники. У 1993 р. була опублікована монографія «Гострий апендицит», а в 1999 р. В. І. Лупальцов разом з групою інших авторів видав посібник «Елементи загального догляду за хворими в хірургічному стаціонарі» для студентів молодших курсів медичних вузів. У 2003 р. побачила світ монографія «Перфоративна гастродуоденальна виразка», у 2004 р. – монографія «Рани, ранова інфекція і особливості перебігу ранового процесу в умовах радіації», у 2009 р. – монографія «Ускладнення виразкової хвороби шлунка і дванадцятипалої кишки: хірургічне лікування». Протягом наступних років було видано декілька монографій та навчальних посібників, у тому числі підручник «Хірургія» (2010), навчальний посібник «Методи і способи надання невідкладної медичної допомоги при гострій хірургічній патології органів черевної порожнини та заочеревинного простору» (2014), який у 2018 р. був перевиданий і присвячений 100–річчю від дня народження академіка О. О. Шалімова.

Професор В.І. Лупальцов займає активну життєву позицію, має незаперечний авторитет серед фахівців–хірургів не тільки в Україні, а й у країнах СНД, бере активну участь у міжнародних конгресах хірургів, конференціях, симпозіумах, з'їздах хірургів України та країн СНД, є членом президії правління Асоціації хірургів України, членом Асоціації хірургів імені М. І. Пирогова, Міжнародної асоціації фондів миру. Протягом багатьох років Володимир Іванович був головою Харківського обласного відділення Фонду миру. В. І. Лупальцов – член редакційних рад журналів «Клінічна хірургія», «Аннали хірургічної гепатології», «Український журнал хірургії», «Хірургія України», «Харківська хірургічна школа».

Нагороджений медаллю «За доблесний труд», орденом «За заслуги» III та II ступеня, Почесною грамотою Кабінету Міністрів України, золотою медаллю Фонду миру «За зміцнення миру». В. І. Лупальцов – двічі лауреат Міжнародного академічного рейтингу «Золота фортуна» (2000, 2001) із врученням ордена «За трудові досягнення» IV ступеня. Має звання «Почесний хірург» Асоціації хірургів Республіки Молдова (2011), а за багаторічну бездоганну працю Американський біографічний інститут у 2008 р. присвоїв йому звання «Людина року – 2008». Володимир Іванович удостоєний міжнародної нагороди «За життєві досягнення в хірургії». За значні професійні здобутки та вагомий внесок у розвиток суспільства включений до Міжнародного каталогу провідних лідерів світу (США, 2010).

У 2009 р. В. І. Лупальцов нагороджений Почесною відзнакою Харківської обласної ради «Слобожанська слава». За видатний особистий внесок у розвиток науки відзначений нагородою АН вищої школи України орденом Ярослава Мудрого, пам'ятною медаллю Інституту хірургії імені О. В. Вишневського Російської АМН. Йому вручена відзнака Харківського міського голови «За старанність» на честь 350–річчя заснування Харкова. За вагомий внесок у розвиток хірургії печінки та жовчних проток, підшлункової залози у 2014 р. нагороджений медаллю Міжнародної асоціації гепатопанкреатобіліарних хірургів країн СНД «За заслуги в розвитку гепатопанкреатобіліарної хірургії», обраний почесним професором Тернопільського національного медичного університету імені І. Я. Горбачевського (2012).

Володимир Іванович Лупальцов – почесний громадянин міст Харкова і Первомайська, Первомайського району Харківської області.

Українські хірурги вітають Володимира Івановича із ювілеєм, зичать йому міцного здоров'я, подальших наукових досягнень, професійних та творчих здобутків.

Редакційна рада, редакційна колегія та колектив редакції журналу «Клінічна хірургія» вітають дорогого ювіляра з днем народження, дякують за творчу та плідну співпрацю, теплі та приємні хвилини спілкування і бажають ще впродовж багатьох років дарувати людям здоров'я, можливість жити і насолоджуватись життям.